

Bluefish – a kis kék hal, aki megszerkeszti a webet

A Bluefish a haladó web-fejlesztők és programozók editorprogramja. Sokféle programozási- és leíró nyelvet támogat, de a dinamikus és interaktív weboldalak fejlesztésére fókuszál.

Történet

A *Bluefish* fejlesztése annak idején még teljesen más néven indult. Ekkor még nem létezett webes alkalmazások fejlesztésére alkalmas jól használható és ingyenes szerkesztőprogram, ezért *Olivier Sessink* belekezdett egy *ProSite* fedőnevű projektbe. Ezzel egyidőben *Chris Mazuc* is hozzákezdett egy *HTML* szerkesztő megírásához. A két fejlesztő először a *GTK* fejlesztői listán olvashatta egymás leveleit, aminek hatására úgy döntöttek, hogy ezentúl egy csapatban fognak tovább fejleszteni. Egybeolvastva forráskódjaikat létrehoztak egy szerkesztőt, amit *Thtml*-nek neveztek el. Később *Neil Millar* is csatlakozott a projekthez, ami ekkoriban már kezdett nagy méretűvé és éretté válni. Elérkezett a logó megválasztásának ideje. Számos unalmas rajz után

Neil Millar fejéből pattant ki az aranyos kék hal ötlete, ami már mindenki számára elfogadható volt, s így végül a projekt végleges nevét is *Bluefish*-re változtatták.

Amit írsz, azt kapod

A *Bluefish*-sel először úgy két és fél éve találkoztam, amikor *HTML*-szerkesztőt kerestem honlapkészítéshez. Akkoriban egyrészt még én is meglehetősen kezdő voltam a webes témában másrészt a *Bluefish 1.0*-ás változata is csak a fejlesztők távoli álmaiban létezett.

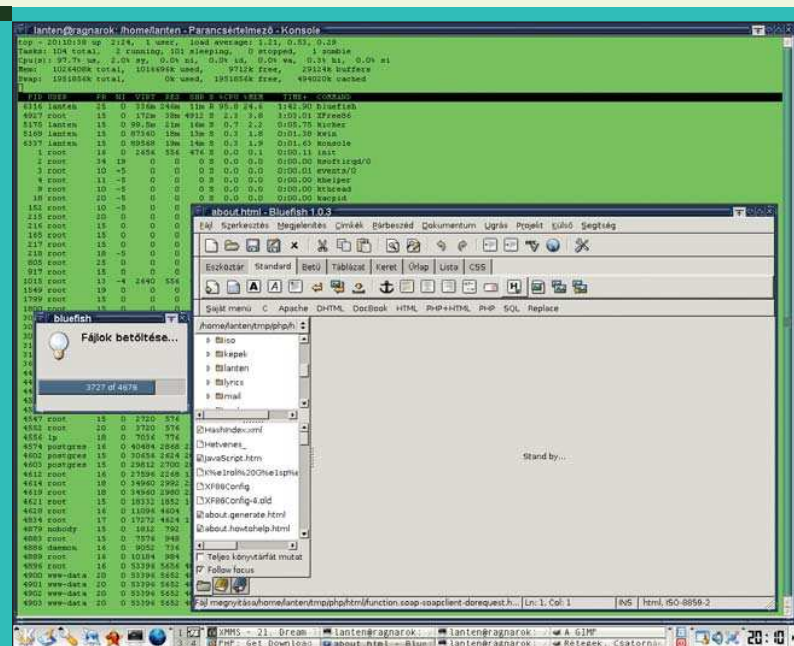
Volt azonban egy kis gond: a *Bluefish* a kezdetektől fogva *nem az „azt kapod, amit látsz” (WYSIWYG)*, hanem az „*amit írsz, azt kapod*” elv alapján működött. Mivel ez elsősorban a haladó felhasználóknak kedvez, az említett egyszerű weblap összerakásához kezdőként végül kénytelen voltam egy másik szerkesztőt választani, s jó pár hónap eltelt, mire egy bonyolultabb webes projekt kapcsán ismét elővettem a kékhalat.

A *Bluefish*-nek ugyanakkor számos olyan funkciója is van, amelyek megkönnyíthetik egy kezdő életét is, már ha az illető hajlandó egy kis energiát fektetni abba, hogy átbogarássza a menüket és a felhasználói leírást.

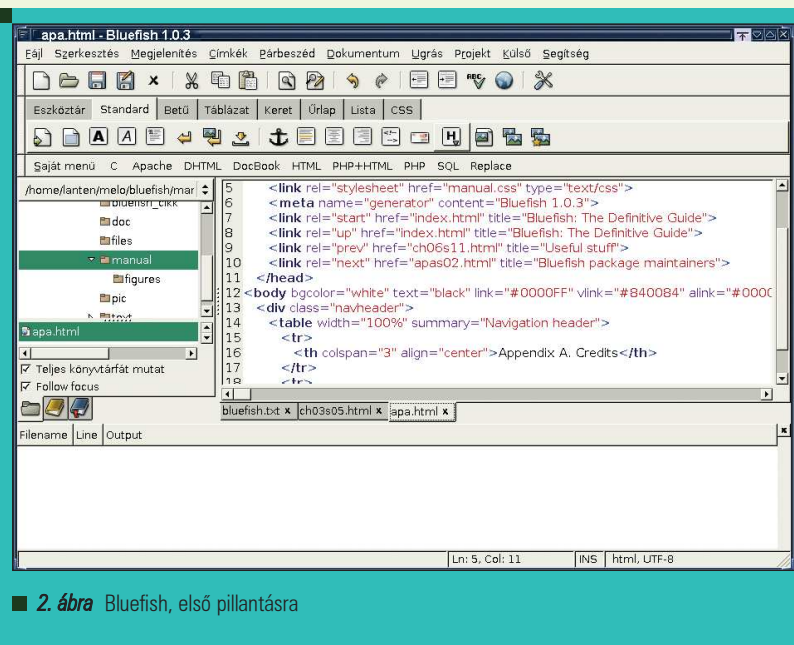
A *Bluefish* rendelkezik mindazokkal a jellemzőkkel, amelyek kiemelkedő szerkesztőprogrammá teszik. Íme a lényegesebbek:

- Gyors, és kis erőforrás igényű.
- Alkalmas több dokumentum egy időben történő megnyitására, ami akár 500-nál több fájl is jelenthet.
- Testre szabható szintaxis kiemelés, ami alapértelmezés szerint is számos nyelvet támogat a *HTML*-től kezdve az *SQL*-en át a *Java*-ig.
- Dialógus ablakok a *HTML* címkék szerkesztésére, beleértve az attribútumokat.
- Beépített referenciák: *PHP*, *CSS*, *Python* és persze *HTML*.
- Testre szabható menük, saját címkék megadása, saját dialógus ablakok.

1. ábra Elbír-e a Bluefish 4676 fájlja!

2. ábra Bluefish, első pillantásra

- Jól működő kereső és felülíró funkciók.
- Kitűnő visszavonás és ismétlés funkciók (elvből végtelen vissza és előrelépési lehetőséggel).
- Számos karakterkészlet támogatása, konvertálás egyikből a másikba funkció.
- Fájlokban könyvjelző elhelyezése.

- Projektek használata, lehetőség arra, hogy hatékonyan dolgozzunk egyszerre több projekten.

Megjelenésében a *Bluefish* a más szerkesztőknél (például *Kate*) már megszokott elrendezést követi. Alapbeállításaként az ablak nagy részét a szerkesztő felület foglalja el. Ettől balra található az oldalsáv, ahol könyvtárak és fájlok között böngészhetünk, a függvény és cím-

kereferenciát olvashatjuk, vagy a könyvjelzőket kezelhetjük. Fent található az alapértelmezett menüsor, a fő- valamint *HTML* eszköztár, illetve ezenkívül egy saját, könnyen testre szabható menüsor.

A saját menüsor *Saját menü* pontja alatt módosíthatjuk a menüsorunk elemeit, új menüelemeket vehetünk fel, módosíthatjuk a meglévőket és amikor már mindent teljesen összekevertünk, egy könnyed egérgattintással (*Saját menü*->*Reset*) visszatérhetünk az alapértelmezett beállításokra.

A könnyű testre-szabhatóság egyébként a *Bluefish* egyik fontos jellemzője, legyen szó a menükről, az eszköztárakról, vagy akár a menükből meghívható külső programokról, szkriptekről.

Ha már szóba került, szenteljünk egy kis időt a szkriptekre és külső programokra. Mindezeket a *Külső* menüpontból tudjuk meghívni, testre szabásukra pedig a *Szerkesztés* menü *Tulajdonságok* részében van lehetőség. Megkülönböztetünk értelmezőket és külső programokat.

Külső programok esetén böngészőket adhatunk meg, illetve segédprogramokat és szűrőket definiálhatunk, amik aztán egy gombnyomásra lefuttathatók az aktuálisan megnyitott fájlban. Az értelmezők esetén kicsit több lehetőségünk van arra, hogy igényeinknek megfelelően paraméterezzünk fel külső programokat. Ezek futásának eredményét a *Bluefish* alsó részén megjelenő sávban láthatjuk.

Külső programok megadásánál figyeljünk arra, hogy az adott program a meghívásakor az alapvetően a fájlra fut le és nem a *Bluefish* szöveglablakra, és így a háttérben a fájl tartalma könnyen visszavonhatatlanul módosulhat. (A *Bluefish* egyébként készít a fájlokról biztonsági másolatot, de jobb nem kísértetni a szerencsét.)

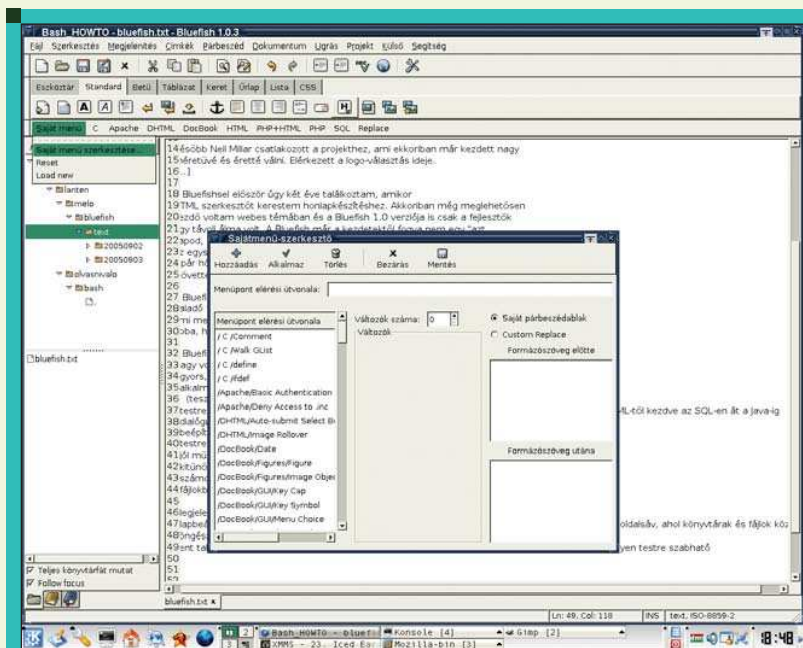
A *Címkék és Párbeszéd* menüben található funkciókat látva biztosak lehetünk benne (ha még eddig nem lennénk), hogy egy olyan programmal állunk szemben, ami erősen támogatja a weboldalak készítését. E két menü menüpontjai segítségével különféle *HTML* elemeket hozhatunk létre az egyszerű fejléc-címkétől a bonyolult űrlapig. Mindezt úgy, hogy az adott címkéhez, illetve

elemhez tartozó tulajdonságokat dialógus-ablakok segítségével adhatjuk meg. Fontos megemlíteni még a *Kurzor alatti címke szerkesztése* funkciót, ami a menüből kiválasztva, illetve jobb egérgattintással, valamint a gyorsbillentyű rajongók számára *F3*-mal érhető el. Mint az a nevéből is kiderül, címkék tulajdonságait tudjuk vele szerkeszteni, dialógus-ablak segítségével.

A *Dokumentum* menüben található funkciók közül hármat emelnék ki:

- A *Dokumentumtípus* segítségével felülbírálnhatjuk a dokumentum típusának kiterjesztés szerinti besorolását.
- A *Karakterkészletnél* megadhatjuk, hogy a mentés milyen karakter-kóddalással történjen. Ha az adott karakter (például ékezetes karakterek) nem menthető az adott karakterkészlettel, a *Bluefish* természetesen szól, és felajánlja az *UTF-8* karakterkészletet.
- A *Helyesírás ellenőrzése* funkció is jó lenne, de nekem az angolon kívül semmilyen egyéb nyelv ellenőrzésére sem sikerült rávennem.

A *Bluefish* erős kereső és csere funkciókkal rendelkezik. Használhatunk reguláris kifejezéseket a keresésben, megfelelő minta alapján cserélhetünk és könnyedén alakíthatjuk a kijelölt

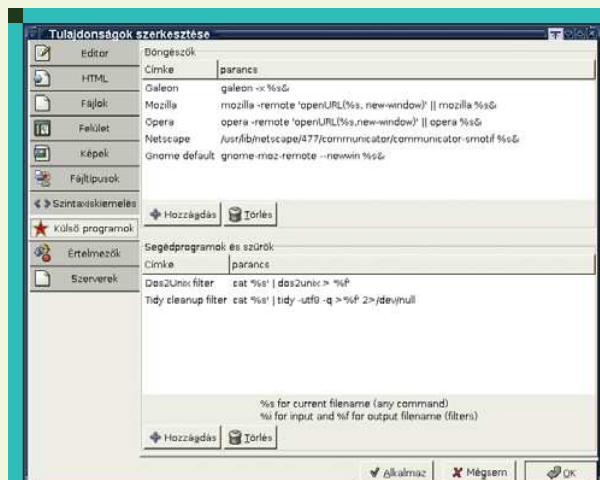

■ 3. ábra Saját menü

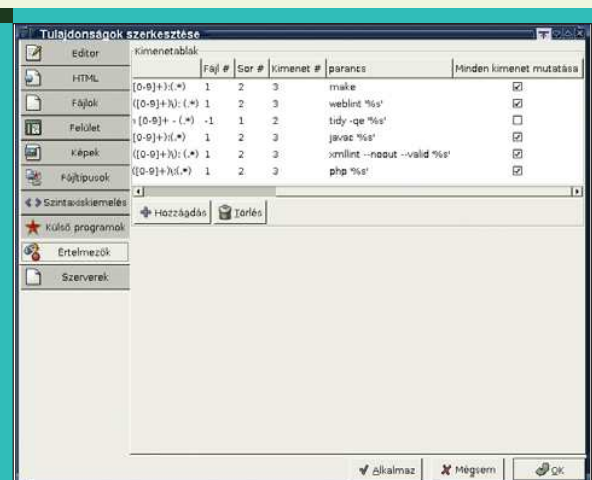
sorokat kedvünk szerint. Ezek a lehetőségek minden normális szerkesztő-programban megtalálhatók, ami *Bluefish*-ben nagyon hasznos ezek mellett, hogy a keresési eredményeket fel tudjuk használni könyvjelzőként is. Könyvjelzők használatának főleg akkor van nagy szerepe, ha több száz soros programkódok felett görnyedünk és megpróbáljuk kideríteni, hogy hol is lehet a hiba. Könyvjelzőket rakunk a vizsgált kritikus helyekre és eszeveszett egérgörgetés vagy górcsós *PageUp-PageDown* nyomkodás helyett egyetlen kattintással a meg-

jelölt sor kívánt pozíciójára kerülhetünk. A keresések eredményeiből is hozhatunk létre automatikusan könyvjelzőket. A könyvjelzőket a *Bluefish* a *Projekt*hez (mert ugye létrehoztunk azt is) tartozó konfigurációs fájlba menti és később ezeket nem kell újra generálni. A könyvjelzők egy hasznos tulajdonsága még, hogy bár a *Projekt* megnyitásakor csak azok a fájlok nyitódnak meg automatikusan, amik a projekt mentésekor nyitva voltak, de a könyvjelzők megmaradnak a bezárt fájlok esetén is, így azokat könnyedén meg lehet nyitni ismét.

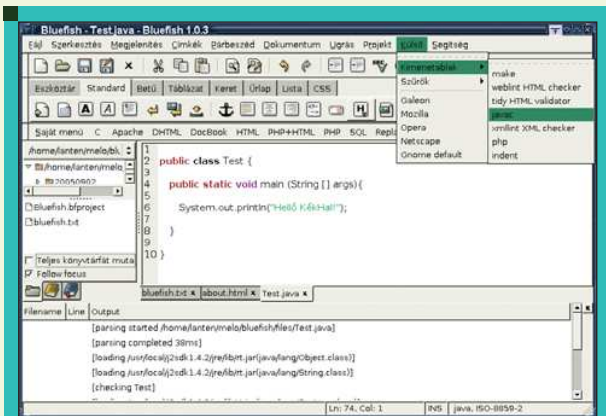
© Kiskapu Kft. Minden jog fenntartva

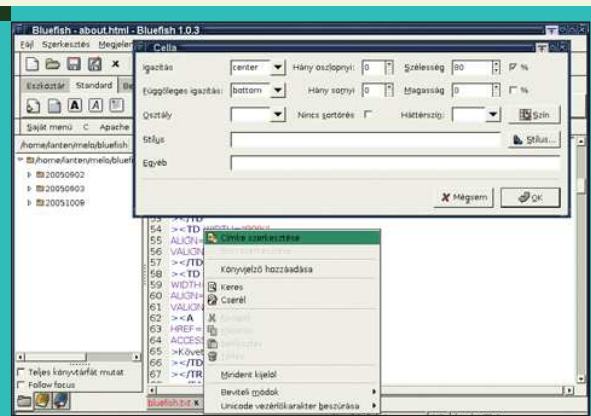
■ 4. ábra Tulajdonságok szerkesztése – Külső programok

■ 5. ábra Tulajdonságok szerkesztése – Értelmezők

6. ábra Bőbeszédűre állított javac fordító futtatása

7. ábra Címke tulajdonságainak szerkesztése

Új projektet (minő meglepetés) a **Projekt** menüpont **Új Projekt** pontjával hozhatunk létre.

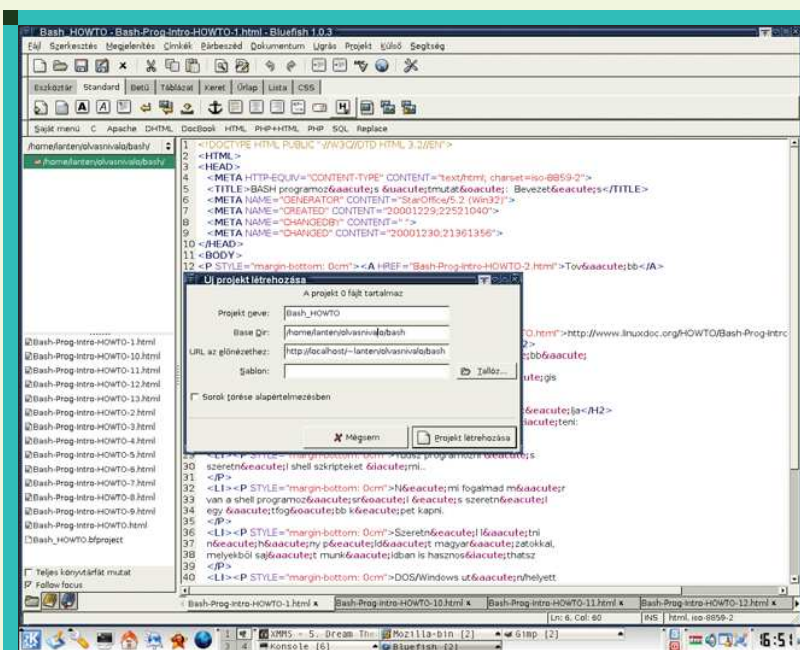
A projekt létrehozása arra jó, hogy egybefogja azokat a fájlokat, amik a projekt szempontjából egybetartoznak. Létrehozáskor megadhatjuk, hogy mely fájlok tartozzanak a projektbe, ezek lehetnek az éppen megnyitott fájlok, de használat közben is adhatunk hozzá új fájlokat. Megadhatunk a projekthez egy előnézeti **URL**-t, ami akkor hasznos, ha dinamikus tartalommal dolgozunk, így ez előnézetünk például már egy webszerver által feldolgozott formában jelenhet meg.

A **Bluefish** a projekt fájlba menti a projekthez tartozó könyvjelzőket, a legutóbbi keresési kulcsszavakat, a legutóbb megnyitott fájlok listáját és még pár dolgot. Nem hoz létre viszont listát egy adott projekthez tartozó fájlokról, aminek segítségével gyorsan meg lehet nyitni a kérdéses fájlt. Marad tehát a fent említett könyvjelző használat vagy a legutóbb használt fájlok listája.

Összességében el lehet mondani a **Bluefish**-ről, hogy egy nagyon könnyen tesztre szabható, kis erőforrásigényű program, ami főleg webes alkalmazások, illetve

honlapok fejlesztésére koncentrál. Rövid ismertetőmet ízelítőnek szántam, hisz a **Bluefish** számos funkcióval és lehetőséggel rendelkezik, amelyek bemutatására kevés pár oldal. Ha valaki részánja magát, hogy ezt a programot használja, mindenképpen ajánlom a hivatalos felhasználói dokumentáció elolvasását.

A **Bluefish** számos **Linux** disztribúció alá csomagban elérhető, illetve természetesen lehet telepíteni a forráskód lefordításával. **Microsoft Windowsra** még nem létezik natív kiadás, de például **Cygwin** segítségével természetesen lehet ott is használni.

8. ábra Új Projekt létrehozása

Csuthy Gábor

(csuthy.gabor@lanten.hu)
2001 óta használók
Linuxot, korábban a kol-
légiumi, illetve most
az otthoni gépemen.

A kezdeti szelnypróbalgatások
Mandrake-él történtek, majd
Debianra váltottam, ami mellett máig
kintartok. Ha éppen nem a monitor
előtt gubbasztok a munkahelyemen
vagy otthon, szívesen olvasok, koco-
gok, illetve ha már bálulásról van
szó, szívesen cserélem a monitort
mozivászónra vagy valamilyen
színpadra.

KAPCSOLÓDÓ CÍMEK

A Bluefish honlapja:

➔ <http://bluefish.openoffice.nl/>